

การศึกษาความเข้าใจในการบริหารโรงเรียนของครูใหญ่
ระดับโรงเรียนประถมศึกษา

(A Study of Elementary School Principals' Concepts
in School Administration)

โดย



นายบรรเทา ฤทธิศักดิ์ ค.ม.

001329

วิทยานิพนธ์

เป็นส่วนประกอบการศึกษาตามระเบียบปริญญาโท
ของมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
แผนกบริหารและนิเทศการศึกษา

พ.ศ. 2510

I 16060481

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตงมติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้
เป็นส่วนประกอบการศึกษาตามระเบียบวิธีราชการบัณฑิต

.....
.....
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

.....	ประธานกรรมการ
.....	กรรมการ
.....	กรรมการ
.....	กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมงานวิจัย ศาสตราจารย์ ดร. ชูณน เวียงสุวรรณ

วันที่ เดือน พ.ศ. ๒๕๑๐



กติการวมประกาศ

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาความเข้าใจในการบริหารโรงเรียน
ของครูใหญ่ในระดัโรงเรียนประถมศึกษา" นี้ ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือและคำแนะนำ
อย่างดียิ่งจาก ศาสตราจารย์อุบล เวียงสุวรรณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวิทย์ เพ็ชรชอบ
และอาจารย์ประคอง วรรณสุทร หาดอาจารย์ทั้งสามได้กรุณาให้คำปรึกษาแก้ไขสิ่งบกพร่อง
ต่าง ๆ อย่างใกล้ชิดตลอดมา ดังนั้นผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความช่วยเหลือจากศึกษาธิการอำเภอและศึกษาธิการ
แขวงเทศบาลทุกอำเภอ ที่ได้กรุณาให้ความสะดวกในการส่งและรวบรวมแบบสอบถาม
ตลอดจนอาจารย์ใหญ่และครูใหญ่โรงเรียนประชาบาล โรงเรียนเทศบาล และโรงเรียน
ประถมศึกษาส่วนกลาง ทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี
ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่านไว้ ณ ที่นี้ด้วย.

บรรเทา กิตติศักดิ์

สารบัญ

บทคัดย่อ	หน้า ๓
รายการตารางประกอบ	๕
รายการแผนภูมิประกอบ	๖
<p>เนื้อหา</p> <p>๑. บทนำ</p> <p> ความจำเป็นและความสำคัญของปัญหา</p> <p> วัตถุประสงค์ในการวิจัย</p> <p> ขอบเขตของการวิจัย</p> <p> วิธีดำเนินการวิจัย</p> <p> ความจำกัดของการวิจัย</p> <p> คำจำกัดความเฉพาะศัพท์บางคำ</p> <p> คู่มือของการวิจัย</p> <p>๒. การวิจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับกรณีการวิจัยนี้</p> <p>๓. วิธีดำเนินการและการรวบรวมข้อมูล</p> <p>๔. การเสนอและการวิเคราะห์ข้อมูล</p> <p>๕. สรุปผลการวิจัยอภิปรายถึงที่ค้นพบและข้อเสนอแนะ</p>	
ภาคผนวก	๒๓๐
บรรณานุกรม	๒๔๔



รายการทราวจ้างประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑. ลักษณะของ โรงเรียนประถมศึกษาตามชั้นที่ห้าการ ขอนแก่นกตามสังกัด.....	๓๒
๒. จำนวนนักเรียนใน โรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามสังกัด.....	๓๓
๓. จำนวนครูใน โรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามสังกัด.....	๓๖
๔. จำนวนห้องเรียนพิเศษใน โรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามสังกัด.....	๓๗
๕. จำนวนโรงเรียนที่มีเครื่องมืออุปกรณ์การ อดนจำแนกตามสังกัด.....	๓๘ - ๓๙
๖. เงินรายได้อของ โรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามสังกัด.....	๔๐
๗. จำนวนเงินรายได้โดยเฉลี่ยแต่ละเดือนใน โรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามสังกัด	๔๑
๘. จำนวนครูใหญ่จำแนกตามเพศและสังกัดใน โรงเรียนประถมศึกษา.....	๔๒
๙. ขาดูจริงของครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามเพศและสังกัด.....	๔๓ - ๔๔
๑๐. อวูรารการของครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามเพศและสังกัด.....	๔๖
๑๑. ระยะเวลาดการ เป็นครูใหญ่ของครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามสังกัด.....	๔๘
๑๒. วุฒิวางวิชาการ ศึกษาของครูใหญ่จำแนกตามเพศและสังกัด.....	๔๘
๑๓. วุฒิสามัญของครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามสังกัด.....	๔๑
๑๔. วุฒิตื่นของครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามสังกัด.....	๕๒
๑๕. ประสิทธิภาพของครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามสังกัด.....	๕๓
๑๖. วิธการ่าง ๆ ที่ครูใหญ่ศึกษาในสถานการ ศึกษาหรือเคย ใ้รับการอบรมจำแนกตาม สังกัด	๕๔
๑๗. เงินเดือนของครูใหญ่จำแนกตามสังกัด.....	๕๕ - ๕๖
๑๘. จำนวนชั่วโมงสอนของครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามสังกัด.....	๕๗
๑๙. การ เชื้อกอาชีพของครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามสังกัด.....	๕๘
๒๐. ทัศนคติต่ออาชีพของครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามสังกัด.....	๕๙
๒๑. เหตุผลของการ ไม่เปลี่ยนอาชีพของครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามสังกัด.....	๖๐
๒๒. เหตุผลของการ เปลี่ยนอาชีพของครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามสังกัด.....	๖๑ - ๖๒
๒๓. การ เชื้อกอาชีพของครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามวุฒิ.....	๖๓
๒๔. ทัศนคติต่ออาชีพของครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามวุฒิ.....	๖๔

ตารางที่

หน้า

๒๕.	เหตุผลของการ ไม่เปลี่ยนอาชีพของครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามวุฒิ	๒๕ - ๒๖
๒๖.	เหตุผลของการ เปลี่ยนอาชีพของครูใหญ่ โรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามวุฒิ.	๒๗ - ๒๘
๒๗.	ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับวิธีการวางโครงการของโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามวุฒิ	๒๘ - ๓๐
๒๘.	ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับวิธีการวางโครงการของโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามสังกัด.	๓๑
๒๙.	ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับระยะเวลาการวางโครงการของโรงเรียน ประถมศึกษาจำแนกตามวุฒิ.	๓๒
๓๐.	ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับระยะเวลาการวางโครงการของโรงเรียน ประถมศึกษาจำแนกตามสังกัด.	๓๔ - ๓๕
๓๑.	ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับมูลค่าทรัพย์สินประจำปีของโรงเรียน ประถมศึกษาจำแนกตามวุฒิ.	๓๖ - ๓๗
๓๒.	ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับมูลค่าทรัพย์สินประจำปีของโรงเรียน ประถมศึกษาจำแนกตามสังกัด.	๓๘
๓๓.	ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการประชุมครูในโรงเรียน ประถมศึกษาจำแนกตามวุฒิ.	๔๑
๓๔.	ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการประชุมครูในโรงเรียน ประถมศึกษาจำแนกตามสังกัด.	๔๒
๓๕.	ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับกำหนดการประชุมครูในโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามวุฒิ	๔๔
๓๖.	ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับกำหนดเวลาการประชุมครูของโรงเรียน ประถมศึกษาจำแนกตามวุฒิ.	๔๕
๓๗.	ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับกำหนดเวลาการประชุมครูของโรงเรียน ประถมศึกษาจำแนกตามสังกัด.	๔๗
๓๘.	ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับการจัดให้ครูมีส่วนร่วมตลอดความคิดเห็นในการ ประชุมครูจำแนกตามวุฒิ.	๔๘

การวางที่

๓๙. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับภารกิจให้ครูมีส่วนร่วมออกความคิดเห็นในการประชุมครูจำแนกตามสังกัด.....	๔๑
๔๐. ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของครูใหญ่ในการควบคุมการทำงานของครูจำแนกตามวุฒิ.....	๔๒
๔๑. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการควบคุมการทำงานของครูจำแนกตามสังกัด.....	๔๔
๔๒. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับวิธีการควบคุมการทำงานของครูจำแนกตามวุฒิ.....	๔๗
๔๓. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับวิธีการควบคุมการทำงานของครูจำแนกตามสังกัด.....	๕๔
๔๔. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับวิธีการที่ครูใหญ่ติดตามผลการสอนของครูจำแนกตามวุฒิ.....	๖๐๑
๔๕. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับวิธีการที่ครูใหญ่ติดตามผลการสอนของครูจำแนกตามสังกัด.....	๖๐๒
๔๖. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับวิธีการวินิจฉัยสั่งการจำแนกตามวุฒิ.....	๖๐๔
๔๗. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับวิธีการวินิจฉัยสั่งการจำแนกตามสังกัด.....	๖๐๕
๔๘. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับการมอบอำนาจสั่งงานจำแนกตามวุฒิ.....	๖๐๗
๔๙. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับการมอบอำนาจสั่งงานจำแนกตามสังกัด.....	๖๐๘
๕๐. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับวิธีการมอบหมายงานจำแนกตามวุฒิ.....	๖๑๐
๕๑. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับวิธีการมอบหมายงานจำแนกตามสังกัด.....	๖๑๑
๕๒. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับการติดตามผลงานเมื่อมอบหมายงานแก่ครูจำแนกตามวุฒิ.....	๖๑๔
๕๓. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับการติดตามผลงานเมื่อมอบหมายงานแก่ครูจำแนกตามสังกัด.....	๖๑๖
๕๔. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับวิธีการพิจารณาความดีความชอบของครูจำแนกตามวุฒิ.....	๖๑๙
๕๕. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับวิธีการพิจารณาความดีความชอบของครูจำแนกตามสังกัด.....	๖๒๐

ตารางที่

๔๖.	ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาความดีความชอบของครู จำแนกตามวุฒิ.....	๑๒๑
๔๗.	ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาความดีความชอบของครู จำแนกตามสังกัด.....	๑๒๒
๔๘.	ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับอำนาจการพิจารณาความดีความชอบเพื่อเลื่อน เงินเดือนแก่ครูจำแนกตามวุฒิ.....	๑๒๔
๔๙.	ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับอำนาจการพิจารณาความดีความชอบเพื่อเลื่อน เงินเดือนแก่ครูจำแนกตามสังกัด.....	๑๒๖
๕๐.	ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การรับรองผลการปฏิบัติงานราชการของ ครูบรรจุใหม่จำแนกตามวุฒิ.....	๑๒๘
๕๑.	ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การรับรองผลการปฏิบัติงานราชการของ ครูบรรจุใหม่จำแนกตามสังกัด.....	๑๓๑
๕๒.	ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับกาารสร้างขวัญของครูจำแนกตามวุฒิ.....	๑๓๒
๕๓.	ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับกาารสร้างขวัญของครูจำแนกตามสังกัด.....	๑๓๔
๕๔.	ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับวิธีการนิเทศการสอนจำแนกตามวุฒิ.....	๑๓๖
๕๕.	ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับวิธีการนิเทศการสอนจำแนกตามสังกัด.....	๑๓๘
๕๖.	ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการตรวจเยี่ยมชั้นเรียน จำแนกตามวุฒิ.....	๑๔๐
๕๗.	ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการตรวจเยี่ยมชั้นเรียน จำแนกตามสังกัด.....	๑๔๒
๕๘.	ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับกาารส่งเสริมสมรรถภาพการสอนของครู จำแนกตามวุฒิ.....	๑๔๔
๕๙.	ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับกาารส่งเสริมสมรรถภาพการสอนของครู จำแนกตามสังกัด.....	๑๔๖
๕๐.	ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับหน้าที่ของศึกษานิเทศก์จำแนกตามวุฒิ.....	๑๔๘
๕๑.	ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับหน้าที่ของศึกษานิเทศก์จำแนกตามสังกัด.....	๑๕๐

สาขาที่	หน้า
๗๒. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับการนำหลักสูตรมาใช้ในโรงเรียนจำแนกตามวุฒิ.	๑๕๐ - ๑๕๖
๗๓. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับการนำหลักสูตรมาใช้ในโรงเรียนจำแนกตามสังกัด	๑๕๐
๗๔. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับการจัดทำโครงการสอนของครูในโรงเรียน จำแนกตามวุฒิ.	๑๕๕
๗๕. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับการจัดทำโครงการสอนของครูในโรงเรียน จำแนกตามสังกัด.	๑๕๗
๗๖. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการทดสอบจำแนกตามวุฒิ.	๑๕๘
๗๗. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการทดสอบจำแนกตามสังกัด.	๑๖๑
๗๘. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับประโยชน์ของระเบียบสะสมจำแนกตามวุฒิ.	๑๖๖
๗๙. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับประโยชน์ของระเบียบสะสมจำแนกตามสังกัด.	๑๖๘
๘๐. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับผู้เลือกหนังสือแบบเรียนจำแนกตามวุฒิ.	๑๖๗
๘๑. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับผู้เลือกหนังสือแบบเรียนจำแนกตามสังกัด.	๑๖๘
๘๒. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับกาช่วยเหลือเด็กเรียนช้าจำแนกตามวุฒิ.	๑๗๑
๘๓. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับการช่วยเหลือเด็กเรียนช้าจำแนกตามสังกัด.	๑๗๓
๘๔. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับการช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาส่วนตัวจำแนกตามวุฒิ. .	๑๗๔
๘๕. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับการช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาส่วนตัวจำแนกตามสังกัด	๑๗๗
๘๖. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าเด็กเรียนจำแนกตามวุฒิ.	๑๗๘
๘๗. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าเด็กเรียนจำแนกตามสังกัด.	๑๘๑
๘๘. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับการบรรจุครูประจำชั้นจำแนกตามวุฒิ.	๑๘๒
๘๙. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับการบรรจุครูประจำชั้นจำแนกตามสังกัด.	๑๘๓
๙๐. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับผู้ทำหน้าที่งานสารบรรณจำแนกตามวุฒิ.	๑๘๔
๙๑. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับผู้ทำหน้าที่งานสารบรรณจำแนกตามสังกัด.	๑๘๕
๙๒. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับระยะเวลาการเตรียมงานก่อนเปิดเรียนต้นปี การศึกษาจำแนกตามวุฒิ.	๑๘๖
๙๓. ความเข้าใจของครูใหญ่เกี่ยวกับระยะเวลาการเตรียมงานก่อนเปิดเรียนต้นปี การศึกษาจำแนกตามสังกัด.	๑๘๘

สารบัญ

หน้า

๔๔. ความเข้าใจของครูใหญ่ เกี่ยวกับงานที่จัดทำก่อนเปิดเรียนชั้นปีการศึกษา
 จำนวนคำถามชุดี..... ๑๕๐

๔๕. ความเข้าใจของครูใหญ่ เกี่ยวกับงานที่จัดทำก่อนเปิดเรียนชั้นปีการศึกษา
 จำนวนคำถามอังกัก..... ๑๕๒

๔๖. ความเข้าใจของครูใหญ่ เกี่ยวกับผลการเก็บสถิติการมาเรียนของนักเรียน
 จำนวนคำถามชุดี..... ๑๕๔

๔๗. ความเข้าใจของครูใหญ่ เกี่ยวกับผลการเก็บสถิติการมาเรียนของนักเรียน
 จำนวนคำถามอังกัก..... ๑๕๕

๔๘. ความเข้าใจของครูใหญ่ เกี่ยวกับระยะเวลาการประเมินผลงานของโรงเรียน
 จำนวนคำถามชุดี..... ๑๕๖

๔๙. ความเข้าใจของครูใหญ่ เกี่ยวกับระยะเวลาการประเมินผลงานของโรงเรียน
 จำนวนคำถามอังกัก..... ๑๕๗

๑๐๐. ความเข้าใจของครูใหญ่ เกี่ยวกับวิธีการติดต่อกับผู้ปกครองจำนวนคำถามชุดี..... ๑๕๘

๑๐๑. ความเข้าใจของครูใหญ่ เกี่ยวกับวิธีการติดต่อกับผู้ปกครองจำนวนคำถามอังกัก..... ๑๖๐

๑๐๒. จำนวนผู้ปกครองที่ครูใหญ่รู้จักจำนวนคำถามชุดี..... ๒๐๑

๑๐๓. จำนวนผู้ปกครองที่ครูใหญ่รู้จักจำนวนคำถามอังกัก..... ๒๐๒

๑๐๔. ปัญหาและอุปสรรคของการบริหาร โรงเรียนของครูใหญ่ โรงเรียนเทศบาล..... ๒๐๔

๑๐๕. ปัญหาและอุปสรรคของการบริหาร โรงเรียนของครูใหญ่ โรงเรียนประชาบาล..... ๒๐๕

๑๐๖. ปัญหาและอุปสรรคของการบริหาร โรงเรียนของครูใหญ่ โรงเรียนรัฐบาล..... ๒๐๗

๑๐๗. ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ของครูใหญ่ โรงเรียนเทศบาล..... ๒๑๕

๑๐๘. ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ของครูใหญ่ โรงเรียนประชาบาล..... ๒๑๖

๑๐๙. ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ของครูใหญ่ โรงเรียนรัฐบาล..... ๒๑๖

๑๑๐. ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับสมรรถภาพการสอนของครูในโรงเรียนเทศบาล..... ๒๑๖

๑๑๑. ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับสมรรถภาพการสอนของครูในโรงเรียนประชาบาล..... ๒๑๘

๑๑๒. ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับสมรรถภาพการสอนของครูในโรงเรียนรัฐบาล..... ๒๑๕

ตารางที่

หน้า

๑๑๑.	ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเรียนการสอนของครู โรงเรียนเทศบาล.....	๒๓๗
๑๑๔.	ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเรียนการสอนของครู โรงเรียนประชาบาล.....	๒๔๖
๑๑๕.	ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเรียนการสอนของครู โรงเรียนรัฐบาล.....	๒๕๐
๑๑๖.	ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับผู้ปกครองและนักเรียนในโรงเรียนเทศบาล.....	๒๕๓
๑๑๗.	ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับผู้ปกครองและนักเรียนในโรงเรียนประชาบาล.....	๒๕๔
๑๑๘.	ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับผู้ปกครองและนักเรียนในโรงเรียนรัฐบาล.....	๒๕๕
๑๑๘.	ความต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ของครูใหญ่จำนวนตามสังกัด.....	๒๕๗
๑๑๙.	ความต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ของครูใหญ่จำนวนตามสังกัด.....	๒๕๘
๑๒๐.	ความต้องการความช่วยเหลือจากกรมกองเจ้าสังกัดของครูใหญ่จำนวนตามสังกัด.....	๒๕๙

แนบท้าย

หน้า

๑.	จำนวนโรงเรียนที่ทำการสอนประถมศึกษาและประถมศึกษาบาล.....	๓๑
๒.	ขนาดของโรงเรียนประถมศึกษาจำนวนตามสังกัด.....	๓๕

วิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาความเข้าใจในการบริหารโรงเรียนของครูใหญ่
ในระดับโรงเรียนประถมศึกษา" (A Study of the Elementary School Principal's
Concepts in School Administration) โดยนายบรรเทา เกิดศักดิ์ แผนกบริหารและ
นิเทศการศึกษา พ.ศ. 2510

บทคัดย่อ



การวิจัยเรื่องการศึกษาความเข้าใจในการบริหารโรงเรียนของครูใหญ่ในระดับ
โรงเรียนประถมศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์จะศึกษาสภาพโรงเรียนประถมศึกษา สถานภาพ
ของครูใหญ่ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนของครูใหญ่ และปัญหาอุปสรรคต่าง
ที่ครูใหญ่ประสบในการบริหารโรงเรียน โดยใช้แบบสอบถามเพื่อศึกษาจากครูใหญ่จำนวน
392 คน ในจังหวัดพระนครและธนบุรี จำนวนคำตอบกลับคืนมา 357 ฉบับ นำจำนวน
คำตอบมาหาค่าร้อยละ หาค่ามัธยฐานเลขคณิต และทดสอบ Chi-Square เพื่อเปรียบเทียบ
ความเข้าใจในการบริหารโรงเรียนของครูใหญ่ระหว่างวุฒิและสังกัดโรงเรียน

การวิจัยสรุปผลได้ดังนี้

1. สภาพโรงเรียนประถมศึกษา ส่วนมากเปิดทำการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4
มากที่สุด และเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวนนักเรียนของโรงเรียนเทศบาลและโรงเรียน
รัฐบาลมีนักเรียนมากกว่าโรงเรียนประชาบาล โรงเรียนรัฐบาลจะมีเงินบำรุงการศึกษา
มากกว่าโรงเรียนเทศบาลและโรงเรียนประชาบาล

สภาพส่วนตัวครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาส่วนมากเป็นชายร้อยละ 76.19
ครูใหญ่จะมีอายุเฉลี่ย 42.65 ปี ระยะเวลาการทำงาน 20 ปี ครูใหญ่โรงเรียนรัฐบาล
จะมีวุฒิสูงกว่าครูใหญ่โรงเรียนประชาบาลและครูใหญ่โรงเรียนเทศบาล ประสิทธิภาพในการ
ทำงานของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาส่วนมากจะเป็นครูสอนในชั้นประถมศึกษา ร้อยละ
97.04 และเป็นผู้อำนวยการร้อยละ 17.93 ครูใหญ่โรงเรียนเทศบาลส่วนใหญ่เคย
ศึกษาหรือเคยได้รับการอบรมวิชาการเงินโรงเรียน และการวัดผลการศึกษา ส่วนครูใหญ่
โรงเรียนรัฐบาลและครูใหญ่โรงเรียนประชาบาลเคยได้รับการอบรมหรือการศึกษาวิชา
หลักการบริหารโรงเรียน การวัดผลการศึกษา วิชาการบริหารงานบุคคล และการนิเทศ
การศึกษา ครูใหญ่ทั้ง 3 ประเภทได้รับการอบรมหรือศึกษามากน้อยมาก ครูใหญ่ทั้ง 3

ประเภทมีเงินเดือนค่า แต่ครูใหญ่โรงเรียนรัฐบาลจะมีเงินเดือนสูงกว่าครูใหญ่โรงเรียนประชาบาล และครูใหญ่โรงเรียนเทศบาล ครูใหญ่โรงเรียนประชาบาลพักอาศัยค่าการสนนสี่ปีค่าละ 21 - 25 ชั่วโมง ถึงร้อยละ 64.53 ครูใหญ่ส่วนมากจะรักอาชีพของครูและรักเด็ก จึงไม่คิดจะเปลี่ยนอาชีพ

2. ความเข้าใจในการบริหารโรงเรียน พอสรุปได้ดังนี้

2.1 การวางโครงการของโรงเรียน ครูใหญ่ส่วนมากจะประชุมครูเพื่อวางโครงการของโรงเรียน และโครงการของโรงเรียนจะเป็นโครงการเพียงปีเดียว

2.2 การจัดทำงบประมาณใช้จ่ายของโรงเรียน ครูใหญ่ส่วนมากมีความคิดเห็นว่าผู้บังคับบัญชาเป็นผู้จัดทำงบประมาณให้แก่โรงเรียน

2.3 ครูใหญ่ส่วนมากประชุมครูเพื่อแจ้งข้อราชการและการปฏิบัติงาน ครูใหญ่วุฒิสุงจะจัดประชุมครูเพื่อวางแผนงานและโครงการทำงานของโรงเรียนมากกว่าครูใหญ่ที่มีวุฒิต่ำ การประชุมครูตามปกติจะประชุมครูเดือนละครั้ง ใช้เวลาประชุมในคอนเวลาหลังจากนักเรียนกลับบ้านแล้ว

2.4 ครูใหญ่ทั้งสามประเภทโรงเรียนดูแลการทำงานของครูเพื่อช่วยเหลือการสนนของครู ครูใหญ่วุฒิสุงส่วนมากจะเชาคูการสนนของครูในชั้นเรียนด้วย

2.5 ครูใหญ่ส่วนมากจะวินิจฉัยสั่งการโดยใช้วิธีการประชุมครู

2.6 การมอบหมายงานของครูใหญ่นั้น ครูใหญ่วุฒิสุงใช้วิธีการวางแผนงานร่วมกับครูมากกว่าครูใหญ่ที่มีวุฒิต่ำ ครูใหญ่วุฒิต่ำมีโอกาสรวมทำงานกับครูในโรงเรียนอย่างใกล้ชิด

2.7 การพิจารณาความดีความชอบของครู ครูใหญ่ที่มีวุฒิปริญญา ใช้การสังเกตการทำงานของครู ครูใหญ่ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาใช้วิธีการบันทึกการทำงานของครู ครูใหญ่ส่วนมากพิจารณาความดีความชอบแก่ครูจากความรับผิดชอบของครูและความสามารถในการสอน ครูใหญ่วุฒิสุงมีอำนาจในการพิจารณาความดีความชอบมากกว่าครูใหญ่วุฒิต่ำ

ในการรับรองผลปฏิบัติราชการของครูที่บรรจุใหม่ ครูใหญ่ส่วนมากใช้วิธีการสังเกตการทำงานของครู การตรวจผลงานของครูใหม่

ในการสร้างขวัญของครูในโรงเรียน ครูใหญ่ส่วนมากจะให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจนโยบาย และการแก้ปัญหาของโรงเรียน และให้โอกาสครูได้แสดงความคิดเห็นตลอด

2.8 การนิเทศการสอนของครูใหญ่ ครูใหญ่มีเทศการสอนโดยการอภิปรายปัญหา การวางแผนงานเพื่อแก้ปัญหาและการเยี่ยมชมเรียน

2.9 ในการจัดการเรียนการสอน ครูใหญ่ทั้งสามประเภทโรงเรียนจัดการเรียน การสอนโดยมีการประชุมครูเพื่อศึกษาเนื้อหาและวิธีการสอน และจัดทำโครงการสอนของโรงเรียน เป็นรายปีมากที่สุด การทดสอบความรู้เพื่อวัดความสามารถของเด็กเพื่อการเลื่อนชั้น ส่วนระเบียบ สะสมมีไว้เพื่อประชุมแก้ปัญหาทางผู้ปกครอง มีการเลือกหนังสือแบบเรียนโดยคณะครู การสอน เด็กเรียนซ้ำในบางโอกาส การติดตามเด็กชดเชยเรียน และการประชุมกับครูประจำชั้นเพื่อแก้ปัญหาเด็ก

2.10 การจัดชั้นเรียน ครูใหญ่บรรจุครูเข้าชั้นเรียนโดยพิจารณาความสามารถของครู ครูใหญ่ผู้ดีค่าจะทำงานเกี่ยวกับงานสารบรรณของโรงเรียนเอง ครูใหญ่ผู้ดีสูงมีการเตรียมงาน เปิดเรียน การทำงานเกี่ยวกับการวางโครงการสอน การจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียน มากกว่าครูใหญ่ ผู้ดีค่า ครูใหญ่ส่วนมากจะประเมินผลงานของโรงเรียนเมื่อสิ้นปีการศึกษา ครูใหญ่ผู้ดีค่าจะติดต่อกับ ผู้ปกครองนักเรียนได้ดีกว่าครูใหญ่ผู้ดีสูง โดยการเยี่ยมผู้ปกครองที่บ้าน

3. ปัญหาต่าง ๆ

ครูใหญ่ส่วนมากประสบปัญหาเกี่ยวกับการขาดคนสอนเงินและวัสดุครุภัณฑ์ และ ปัญหาครูในโรงเรียนส่วนมากขาดความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของเด็ก จิตวิทยาการศึกษา และ การสอนเป็นรายบุคคล

ข้อเสนอแนะ

1. ครูใหญ่ควรเป็นผู้ที่ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี และมีวุฒิทางครู
2. การอบรมครูใหญ่ ควรทำการอบรมเกี่ยวกับจิตวิทยาการศึกษา การนิเทศการสอน มนุษยสัมพันธ์ ระเบียบการเงิน ระเบียบวิธีสอน อุปกรณ์การศึกษา และหลักการบริหารโรงเรียน
3. ครูใหญ่ในโรงเรียนประถมศึกษาควรเป็นผู้ที่ทำการนิเทศการสอนแก่ครูในโรงเรียน เอง ฉะนั้น ครูใหญ่จึงควรเป็นผู้ที่ได้รับการฝึกฝนและมีความรู้เกี่ยวกับการนิเทศการสอน